

Miféle rokonság ez?

A fejekben gyúlhat világosság, de a szívekben soha. A szívekben örökké sötétség van. Lin-csi apát pesti rokona ezért nem tudja még ma sem, miért gondolt egy régi, hosszú-hosszú nyáron szakadatlanul az apátra. Emlékezetében nyoma sincs oknak, magyarázatnak. Végtelen, megállíthatatlan sorban támadtak elméjében a Lin-csitől származó gondolatok, egész jelenetek játszódtak le az apát életéből a szeme előtt. Persze – rajta kívül – Lin-csi életéről jóformán senki nem tudott. Vagyis az égvilágon mindent, bármilyen eseményt vagy gondolatot az ő képzeletének lehetett tulajdonítani. Mégis, miért pont *neki*? Miért éppen neki kellett erről az ezerkétszáz éves kínai apátról képzelődnie? Miféle élet eseményei peregtek a pesti rokon szeme előtt azon a nyáron minden áldott nap, minden éjjel és nappal?

– Lin-csi életének legapróbb részleteit is készen találtam a fejemben – állította később határozottan. – De fogalmam sincs, honnan érkezett hozzám ez a furcsa alak – mondogatta nyugtalanul, megállás nélkül ingatva a fejét. – Nem értem, miféle titkos rokonság ez. – Lin-csi meg azt kérdezte magától minduntalan: – Hová kerültem? Mi közöm ehhez a teljesen ismeretlen, idegen világhoz, és ehhez az örökké engem bámuló, nyomomban járó fiatalemberhez?

A pesti rokonnak korábban csak hébe-hóba jutott eszébe az apát, ha eszébe jutott egyáltalán. Most meg mi történt? Talán az ég határtalan, csalfa kékje tehet róla, amely azon

a nyáron mintha örökké egy másik világra nyílt volna. A pesti rokon régi-régi szokása volt, még gyerekkorából, hogy nyaranta éjjel-nappal az eget bámulta. Amikor csak tehetette, azonnal letelepedett és hátradőlt a parkok fűvén, az erkélyeken, a pesti háztetőkön a kéményseprők pallóin, aztán csak nézte-nézte az eget. Napkeltekor és napnyugtakor, fényes délben és holdtalan, sötét esteiken. Akkor-tájt nézhette is eleget, mert bizony az a nyár volt a világ leghosszabb nyara. Annál hosszabbat azóta se látott emberfia. Egyfolytában úgy érezte, mintha már végtelen ideje tartana, és nem is akarna véget érni soha. Lehet, hogy ez a nyár, ez az ég hozta Lin-csit ide? A bővülő látomások hosszú-hosszú nyara?

A szeme előtt lejátszódó Lin-csi-történetek közeli rokonná léptették elő az apátot. Pedig Lin-csi a pesti fiatalember emlékezetében nem is volt egészen valóságos személy. Létezett is meg nem is, pont úgy, ahogy a mesehősök léteznek a gyerekek képzeletében. Lin-csi is félig a valóságban, félig a pesti rokon képzeletében létezett.

Olvasmányaiból tudott valamit a 9. századi rosszhírű kínai apátról, ki ne hallott volna róla ezt-azt? De pont neki semmi oka nem volt, hogy odafigyeljen rá. Utánanézett, hogy kiféle-miféle, és látta, hogy a bölcselet története a nevét se említi. Megtudta azt is, hogy hittársai, a kínai buddhisták leginkább csak a botrányait emlegetik. Se füle, se farka történetek keringtek róla időtlen idők óta. Ezekben az apát igen furcsán, mondhatni, meglehetősen durván, faragatlanul viselkedik mindenkivel; érthetetlen, excentrikus figura.

A tanításai is meghökkentőek, zavarba ejtőek, és bizony meglehetősen homályosak voltak. Még a tanítványai se

értették minden szavát. Ilyenkor az apát méregbe gurult, hozzájuk vágta az elmélkedő zsámolyát, vagy fenékbe rugdosta őket. Mikor milyen kedve volt. Minek egy ilyen kellemetlen alakkal törődni, jobb, ha elfelejti örökre. Újabban már szinte senki nem beszél róla, az emlékéit is elnyelte az idő. Így gondolt rá a pesti rokon, akárhányszor eszébe jutott.

Élje csak Lin-csi a holtak háborítatlan, elfeledett életét. Ám halála után eltelt immár több mint ezerkétszáz esztendő, és az öreg apát újra megjelent ebben a világban. Közel hajolt pesti rokonához, és hanyagul súgott valamit a fülébe. Ez persze nem értette pontosan a szavait (így szokott ez lenni fontos közléseknél), de mégsem fájlalta, nem nyugtalanította egyáltalán. Azért persze válaszolt volna neki valamit röviden, esetleg kérdezett is volna tőle egy-két dolgot, ha érti a szavát. Egy ideje mintha mégiscsak lenne valami közük egymáshoz, de mire feléje fordult, az apát ott sem volt. Nem baj, hadd menjen. Eddig se volt fontos, ezután se lesz az. Legyintett egyet a pesti rokon, vonogatta a vállát, aztán tette a dolgát tovább.

Ám egy nap feltűnt neki, hogy az apát hiányzik az életéből. Amikor szokása szerint a messzi múlt homályába tekintgetett, nem látta Lin-csit ott üldögélni a szokott helyén. De a régi helyén se találta: kolostorában, a távoli Huo-to folyó partján. Könnyű keresgélésbe kezdett, aztán váratlanul a hozzá legközelebbi helyen, egész létének legtitkosabb zugában talált rá: a szívében. Az apát beköltözött a szívébe. Ez aztán a meglepetés! A pesti fiatalember (aki nem is volt már annyira fiatal, legfeljebb távoli rokonához képest) innen tudta meg – méghozzá teljes bizonyossággal –, hogy a rokonságok, bármilyenek legyenek is, az emberek szívében születnek. Másképpen nem létezik rokonság.

Mégis, *miféle* rokonság ez? Tette fel magának újra és újra a kérdést. Szellemi? És ha nem, akkor valódi? Ebbe a pesti rokon már nem is mert belegondolni. Földönjáró volt világlátásban, lehet, hogy ezért nem tudott elmenni a kérdés mellett. De a megválaszolatlan kérdések között is ez izgatta leginkább. Szóval miféle rokonság ez? Ennek akart mindenáron a végére járni.

Szellemi és érzelmi kapcsolatainkat többnyire úgy szoktuk mások elé tárni, hogy mi magunk beszélünk róluk. Rendszerint őszintén és elég hosszan. Ám jobb, ha itt máris belátjuk: Lin-csi és rokona esetében szó sem lehet vallo-
másról.